

Overzicht afhandeling van “terrorisme”-zaken op parket-niveau voor het 3de periodiek verslag door België in het kader van het verdrag tegen folteren van de Verenigde Naties

20/06/2012

In functie van “het 3de periodiek verslag door België in het kader van het verdrag tegen folteren” van de Verenigde Naties werden gegevens gevraagd inzake de afhandeling van “terrorisme”-dossiers op parketniveau. Meer bepaald wordt voor de periode van 2009-2011 het aantal zaken, de afhandeling hiervan, de septomotieven en de vonnisinhoud gevraagd.

In dit document worden deze gegevens verschaft en dit voor de periode van begin 2009 tot eind 2011.

Algemene opmerkingen

- a) De cijfers uit de tabellen zijn afkomstig uit de databank die gevoed wordt met de registraties van de correctionele afdelingen van de parketten bij de rechtbanken van eerste aanleg en het federaal parket. De meest recente gegevensextractie dateert van 10 januari 2012.
- b) Van de 28 parketten die ons land telt (met inbegrip van het federaal parket) zijn er 27 die correctionele zaken invoeren in het geïnformatiseerd systeem REA/TPI. Er werd geen rekening gehouden met het parket van Eupen aangezien men daar geen dossiergegevens in REA/TPI registreert.
- c) Aan de zaken die op het parket toekomen, wordt door het Openbaar Ministerie een voornaamste tenlastelegging en eventueel één of meerdere bijkomende tenlasteleggingscodes (preventiecodes) toegekend. Er moet in elk geval aan de zaak een voornaamste tenlastelegging toegekend worden op het ogenblik dat deze in het geïnformatiseerd systeem van de parketten wordt ingevoerd. De registratie van bijkomende tenlasteleggingen gebeurt niet overal; sommige parketten registreren deze niet. In deze analyse wordt rekening gehouden met alle zaken die geregistreerd werden met volgende tenlastelegging, ongeacht of deze code als voornaamste of bijkomende tenlastelegging werd geregistreerd:

§ “35C – Terrorisme”

Daarnaast werd ook rekening gehouden met de zaken waarin de contextcode “terrorisme” werd geregistreerd. Deze contextcode biedt aan parketten de mogelijkheid om zaken te identificeren die verband houden met terrorisme doch onder een andere tenlasteleggingscode vallen (bvb. witwassen). In de praktijk blijkt dat deze contextcode weinig wordt gebruikt waardoor we kunnen veronderstellen dat hier om een onderschatting van het aantal zaken met betrekking tot terrorisme zal gaan.

Indien er bij een zaak zowel de bovenstaande tenlastelegging, als de contextcode “terrorisme” geregistreerd werd, dan krijgt de tenlasteleggingscode voorrang (de zaak wordt dus enkel geteld bij de desbetreffende tenlasteleggingscode in dat geval).

Volledigheidshalve vermelden we dat er naast deze twee manieren om zaken met betrekking tot “terrorisme” te registreren ook lokale initiatieven bestaan om deze zaken te identificeren. Er wordt echter geen rekening gehouden met deze registraties, daar er hieromtrent geen uniformiteit bestaat en er afgeweken wordt van de registratierichtlijnen voorzien in de gemeenschappelijke omzendbrief COL 9/2005 van 19/07/2005 betreffende terrorisme.

- d) De gegevens die hier behandeld worden, betreffen enkel correctionele inbreuken die gepleegd werden door *meerderjarigen* of door nog niet geïdentificeerde personen.
- e) De teleenheid in tabel 1 tot 4 is gelijk aan een zaak, hetgeen overeenkomt met een op het parket geregistreerd notitienummer dat toegekend wordt op het moment van ontvangst van het proces-verbaal. Elke zaak wordt slechts één keer geteld en dit dus onafhankelijk van het aantal in die zaak

betrokken verdachten, slachtoffers,... Elke zaak kan betrekking hebben op één of meerdere verdachten, slachtoffers en één of meerdere misdrijven.

Cijfergegevens

Tabel 1 geeft per tenlasteleggingscode en jaar van instroom een overzicht van de "terrorisme"-zaken, geregistreerd tussen 1 januari 2009 en 31 december 2011.

Tabel 1: Aantal zaken met betrekking tot terrorisme binnengekomen op de parketten tussen 1 januari 2009 en 31 december 2011, naargelang tenlastelegging/contextcode en jaar van binnenkomst (n & kolom%).

	2009		2010		2011		TOTAAL	
	n	%	n	%	n	%	n	%
35C - Terrorisme	75	82,42	74	92,50	74	89,16	223	87,80
Overige tenlasteleggingen met contextcode 'terrorisme'	16	17,58	6	7,50	9	10,84	31	12,20
Totaal	91	100,00	80	100,00	83	100,00	254	100,00

Bron: Gegevensbank van het College van procureurs-generaal – statistisch analisten

In de periode 2009-2011 stroomden er 254 zaken binnen met betrekking tot terrorisme. Het overgrote deel (87,80%) had betrekking op de tenlastelegging "35C – Terrorisme". Daarnaast waren er 31 zaken (12,20%) waarvoor de contextcode "terrorisme" werd geregistreerd.

Ter volledigheid wordt in tabel 2 een overzicht gegeven van de 31 zaken die via de contextcode "terrorisme", in bovenstaande tabel geteld werden en dit naargelang de tenlastelegging. Vooral "45G – PV van inlichtingen – geen klacht" (32,26%) en in mindere mate "45F – Verdachte handelingen" (12,90%) blijken vaak voor te komen in combinatie met de contextcode "terrorisme".

Tabel 2: Aantal zaken waarvoor de contextcode "terrorisme" werd gebruikt, binnengekomen op de parketten tussen 1 januari 2009 en 31 december 2011, per tenlastelegging (n & kolom%).

	n	%
10C - Criminele organisatie	1	3,23
21D - Valsheid in openbare geschriften gepleegd door een particulier	2	6,45
24 - Namaken van zegels, stempels en merken (behalve audio-visueel en beschermde merken -code68)	2	6,45
27B - Witwassen	1	3,23
36A - Wapens (wederrechtelijk dragen, onwettig bezitten, enz...)	1	3,23
36E - In-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik dienstig materieel en daaraan verbonden technologie (w	1	3,23
41C - Weerspanning tegenover de overheid of tegenover personen met een openbare hoedanigheid bekleed	1	3,23
43A - Opzettelijke slagen en verwondingen	1	3,23
45C - Bedreigingen	1	3,23
45D - Klacht van iemand die zich bedreigd voelt	2	6,45
45F - Verdachte handelingen	4	12,90
45G - PV van inlichtingen - geen klacht	10	32,26
52D - Schending van het beroepsgeheim	2	6,45
55H - Schijnhuwelijk (art.79 bis wet op de vreemdelingen)	1	3,23
56A - Racisme	1	3,23
Totaal	31	100,00

Bron: Gegevensbank van het College van procureurs-generaal – statistisch analisten

Tabel 3 presenteert de vooruitgangsstaat van de 254 ingestroomde zaken uit tabel 1 op 10 januari 2012, de datum van de laatste gegevensextractie. Deze cijfers worden eveneens gepresenteerd per jaar van binnenkomst. In bijlage worden de vooruitgangsstaten uit tabel 3 toegelicht.

Tabel 3: Laatste vooruitgangsstaat op 10 januari 2012 voor zaken met betrekking tot terrorisme binnengekomen op de parketten tussen 1 januari 2009 en 31 december 2011, al dan niet via voeging aan een moederzaak, per jaar van binnenkomst (n & kolom%).

	2009		2010		2011		TOTAAL	
	n	%	n	%	n	%	n	%
vooronderzoek	16	17,58	14	17,50	30	36,14	60	23,62
zonder gevolg	37	40,66	40	50,00	15	18,07	92	36,22
ter beschikking	18	19,78	13	16,25	11	13,25	42	16,54
onderzoek	15	16,48	8	10,00	24	28,92	47	18,50
raadkamer	5	5,49	5	6,25	.	.	10	3,94
dagvaarding & verder	3	3,61	3	1,18
TOTAAL	91	100,00	80	100,00	83	100,00	254	100,00

Bron: Gegevensbank van het College van procureurs-generaal – statistisch analisten

Bij de interpretatie van tabel 3 dient men rekening te houden met het feit dat de zaken uit 2009 minimaal 24 maanden (+10 dagen) en maximaal 36 maanden (+10 dagen) oud zijn terwijl deze uit 2011 minimaal 10 dagen en maximaal 12 maanden (+10 dagen) oud zijn. Het is dus een logisch gegeven dat er meer zaken in vooronderzoek zullen staan naargelang men een recenter kalenderjaar onder de loep neemt.

Uit tabel 3 blijkt dat 23,62% van de zaken zich nog in vooronderzoek bevindt. 36,22% van de zaken werd zonder gevolg gesteld. Daarnaast zijn “onderzoek” (18,50%) en “ter beschikking” (16,54%) de meest voorkomende vooruitgangsstaten. Het hoge percentage “ter beschikkingen” heeft te maken met het feit dat gezien de specifieke materie veel zaken aan het federaal parket worden overgemaakt.

Tevens merken we op dat voor de zaken binnengekomen in de periode 2009-2011 er 23 zaken gevoegd werden aan een “moederzaak”. Er werden 2 zaken gevoegd aan een moederzaak die zonder gevolg werd gesteld, 19 zaken aan een moederzaak in gerechtelijk onderzoek en 2 zaken aan een moederzaak met de vooruitgangsstaat “dagvaarding en verder”.

Uit tabel 3 blijkt dat slechts 3 zaken met betrekking tot terrorisme die binnenkwamen op de parketten in de periode 2009-2011 zich, al dan niet via voeging aan een moederzaak, in de vooruitgangsstaat “dagvaarding en verder” bevonden. Geen enkele van deze zaken had op 10 januari 2012 reeds een vonnis ontvangen. Er zullen dus geen tabellen met betrekking tot de vonnisinhoud gepresenteerd worden.

Tenslotte zien we in tabel 3 dat 92 zaken (al dan niet via voeging aan een moederzaak) zonder gevolg worden gesteld van het totaal aantal zaken binnengekomen tussen 1 januari 2009 en 31 december 2011. De wet legt aan de procureur des Konings de verplichting op om zijn beslissing te motiveren (art. 28 quater al. 1 van het Wetboek van strafvordering, ingevoegd door de wet van 12 maart 1998). De parketten beschikken over een verfijnde lijst van motieven tot zonder gevolgstelling die uniform is voor het hele land en geformaliseerd is als gevolg van de Franchimont-hervorming. De rubrieken zijn weergegeven in bijlage 1 van de omzendbrief COL12/98 van het College van procureurs-generaal betreffende de toepassing van de wet van 12 maart 1998.

In functie van het bovenstaande presenteert tabel 4 per jaar van binnenkomst de motieven voor zaken die tussen 1 januari 2009 en 31 december 2011 zijn binnengekomen en die zich op 10 januari 2012 in de vooruitgangsstaat “zonder gevolg” bevonden.

Tabel 4: Motieven zonder gevolg voor de zaken met betrekking tot terrorisme binnengekomen op de parketten tussen 1 januari 2009 en 31 december 2011 die zich in de vooruitgangstaat “zonder gevolg” bevonden op 10 januari 2012, al dan niet via voeging aan een moederzaak, per jaar van binnenkomst (n & kolom%).

	2009		2010		2011		TOTAAL	
	n	n	n	%	n	%	n	%
Sepot van technische aard	33	89,19	38	95,00	14	93,33	85	92,39
<i>geen misdrijf</i>	14	37,84	18	45,00	8	53,33	40	43,48
<i>onvoldoende bewijzen</i>	12	32,43	13	32,50	6	40,00	31	33,70
<i>niet-toelaatbaarheid van de strafvordering</i>	1	2,70	1	1,09
onbevoegdheid	1	2,70	1	1,09
<i>dader(s) onbekend</i>	6	16,22	7	17,50	.	.	13	14,13
Sepot om opportunititsredenen	3	8,11	1	2,50	1	6,67	5	5,43
<i>motieven eigen aan de persoon van de dader</i>	1	2,70	1	2,50	.	.	2	2,17
afwezigheid van voorgaanden	1	2,70	1	1,09
houding van het slachtoffer	.	.	1	2,50	.	.	1	1,09
<i>beleid</i>	2	5,41	.	.	1	6,67	3	3,26
andere prioriteiten	2	5,41	.	.	1	6,67	3	3,26
Andere motieven van zondergevolgstelling	1	2,70	1	2,50	.	.	2	2,17
<i>seining van de dader</i>	1	2,70	1	2,50	.	.	2	2,17
TOTAAL	37	100,00	40	100,00	15	100,00	92	100,00

Bron: Gegevensbank van het College van procureurs-generaal – statistisch analisten

Uit tabel 4 blijkt dat men voornamelijk omwille van technische redenen overgaat tot een sepot (92,39%). De belangrijkste redenen hiervoor zijn “geen misdrijf” (43,48%), “onvoldoende bewijzen” (33,70%) en “dader(s) onbekend” (14,13%). Slechts in 5,43% werd er geseponneerd om opportunititsredenen.

Bijlage: toelichting bij de vooruitgangsstaten vermeld in tabel 3

Vooronderzoek:

Deze categorie omvat alle zaken die nog in vooronderzoek waren op 10 januari 2012.

Zonder gevolg:

Met een zondergevolgstelling wordt voorlopig afgezien van verdere vervolging en wordt het vooronderzoek beëindigd. De beslissing om zonder gevolg te stellen is altijd voorlopig. Zolang de strafvordering niet vervalt, kan de zaak heropend worden.

Ter beschikking:

Deze rubriek omvat de zaken die op 10 januari 2012 ter beschikking gesteld werden aan een ander parket of andere (gerechtelijke) instantie. Voor zover ze niet terugkeren naar het parket van oorsprong, blijven ter beschikking gestelde zaken hier in deze vooruitgangsstaat. Voor dit parket kunnen zij dus als afgesloten beschouwd worden. Zij worden onder een ander notitienummer heropend bij het parket van bestemming.

Minnelijke schikking:

In de categorie minnelijke schikking bevinden zich de zaken waarin een minnelijke schikking werd voorgesteld en waarvoor nog een eindbeslissing dient geregistreerd te worden (met inbegrip van de gedeeltelijk betaalde minnelijke schikkingen), de zaken die werden afgesloten door de betaling van de minnelijke schikking en waar de strafvordering vervalt en tenslotte de zaken waarin de minnelijke schikking werd geweigerd maar die sindsdien nog niet zijn overgegaan naar een volgende vooruitgangsstaat.

Bemiddeling in strafzaken:

De rubriek bemiddeling in strafzaken omvat de zaken waarin het Openbaar Ministerie beslist heeft een procedure van bemiddeling in strafzaken aan de betrokken partijen voor te stellen. In deze categorie bevinden zich de zaken waarin een bemiddeling in strafzaken werd voorgesteld en waarin voor de betrokken partijen nog een beslissing moet genomen worden, de zaken die werden afgesloten door het voltooiën van de bemiddeling in strafzaken en waar de strafvordering vervalt en tenslotte de zaken waarin de dader niet aan de vereiste voorwaarden heeft voldaan maar die sindsdien nog niet zijn overgegaan naar een volgende vooruitgangsstaat.

Onderzoek:

De rubriek onderzoek bevat de zaken die in gerechtelijk onderzoek werden gesteld en die nog niet werden vastgesteld voor de raadkamer voor regeling van de rechtspleging.

Raadkamer:

Deze rubriek bevat zaken vanaf de fase van regeling van de rechtspleging tot op het moment dat er een eventuele vaststelling voor de correctionele rechtbank is. Zaken waarin wordt afgezien van verdere vervolging, blijven deze vooruitgangsstaat behouden.

Dagvaarding & verder:

Deze rubriek omvat de zaken waarin een dagvaarding of een daaropvolgende beslissing werd genomen. Het gaat om zaken waarin een dagvaarding, een vaststelling voor de correctionele rechtbank, een vonnis, een verzet, een beroep, enz. voorkomt.

Addendum - Overzicht afhandeling van “terrorisme”-zaken op parket-niveau voor het 3de periodiek verslag door België in het kader van het verdrag tegen folteren van de Verenigde Naties

09/07/2012

In functie van het 3de periodiek verslag door België in het kader van “het verdrag tegen folteren” van de Verenigde Naties werd reeds een eerste antwoord overgemaakt inzake de afhandeling van “terrorisme”-dossiers op parketniveau voor de periode 2009-2011. Uit dat antwoord bleek dat er geen enkele zaak met betrekking tot “terrorisme” die binnenstroomde op de parketten in deze periode reeds een vonnis ontvangen had. Niettemin had men toch graag een zicht op het aantal gevonnisde zaken in deze periode los van het jaar van binnenkomst.

Daarom wordt ter volledigheid in dit addendum tabel 7 gepresenteerd met het aantal zaken die los van het jaar van binnenkomst een eerste vonnis ten gronde ontvingen in de periode 2009-2011. Het gaat hier dus om zaken die voorafgaand de referentieperiode binnenstroomden (respectievelijk twee in 2004, één in 2007 en één in 2008) en tijdens de referentieperiode een eerste vonnis ten gronde ontvingen. We wijzen er ook op dat er sprake kan zijn van een onderschatting ten gevolge van het niet opvolgen van de officiële registratierichtlijnen (gebruik van het contextveld “terrorisme”).

Tabel 7: Aantal zaken "terrorisme" waarin tussen 1 januari 2009 en 31 december 2011 een eerste vonnis ten gronde door de correctionele rechtbank werd uitgesproken, al dan niet via voeging aan een gevonnisde moederzaak, naargelang het jaar en het type van het vonnis (n & kolom%).

		2009		2010		2011		TOTAAL	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Veroordeling	Veroordeling	.	.	3	100,00	.	.	3	75,00
	Veroordeling met uitstel
	Totaal rubriek	.	.	3	100,00	.	.	3	75,00
Opschorting	Gewone opschorting	1	100,00	1	25,00
	Totaal rubriek	1	100,00	1	25,00
TOTAAL		.	.	3	100,00	1	100,00	4	100,00

Bron: gegevensbank van het College van procureurs-generaal - statistisch analisten